

opis. Hultorchtel.
1997

Wspólnota Jm. Okrój
do 6.06.2009

FUNDACJA GENERALNOŚCI ZAWACKIEJ
Archiwum Wojskowej Armii Krajowej
Polek
87-100 048 56 65 22 186
e-mail: fundacja@zawacka.pl
NIP 956 16 21 70502736
KRS 00000
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Okrój Jan

posta Nowy
Dwór Wejherowski
Bolesław Borke

Wejherowo
JOW "Gr.P."
Okrój Jan
ps. "Piec"
M: 1474/2368¹ Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Okroj Jan
I: M. 1474/236830m
Wejherowo JOD Gr. Sam.

I/1. Relacja k. 4 s. 1-4

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora k. 1 s. 1

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 1 s. 1

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie obiat i kompozycji

I/1. Relacja Okrój Jan:

1. Relacja Bolesława Bonke o
kompirowanej działalności Okrój
Jane, mps (2 egz.) k-4 s. 1-4

Tewr 1

OKRÓJ JAN, ps. "Piec" /1917 - 19.90./, współtwórca konspiracji w Rejonie Koleczkowa.

Ur. 26.1.1917 r. w Piecewej k. Bieszkowic /b. pow. morski/, s. Józefa i Marty z d. Heyke, właścicieli gospodarstwa rolnego. Po skończonej szkole powszechnej słuchacz Kursu Przystosowania Oświatowego Młodzieży do ON w Bieszkowicach. Pracował w gospodarstwie rodziców.

W sierpniu 1939 r. ochotniczo zgłosił się do batalionów fortyfikacyjnych, budował umocnienia militarne wokół Gdyni. Po klęsce wrześniowej zbierał i ukrywał porzuconą broń, sprzęt wojskowy. Nawiązał kontakt z Leonardem Kustuszen, późniejszym z-cą kmtda Kom.Gm. TOW GP w Koleczkowie. Jemu przekazał broń. Wspólnie planowali działalność konspiracyjną na Lesórkach. Nie przyjął DVL. Został powołany do Organization Todt, przydzielony do budowy umocnień militarynych na Jersey /Wął Atlantycki/. Po wyzwoleniu Francji ochotniczo zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Do kraju powrócił w kwietniu 1946 r.

Przejął gospodarstwo rodzinne. Brat Wiktor ur. 17.X.1901 r. partyzant TOW GP ^{znajazł się} ~~znajazł się~~ w Stutthofie. Ożenił się z Marią z Lademanów. W 1950 r. został wybrany radnym do GRN Wejherowo-Wieś. W dwa lata później powierzono mu mandat radnego powiatowego. Był z-cą przewodniczącego Kolegium Karno-Administracyjnego, od 1960 r. ławnikiem sądu rejonowego, w 1964 r. powołany do Komisji Ziemskiej. Był też przewodniczącym komitetu rodzicielskiego, a w Kółku Rolniczym Nowy Dwór Wejherowski pełnił przez wiele lat funkcję przewodniczącego komisji rewizyjnej. W 1959 r. wybrany prezesem Związku Kombatantów RP i b. WP /ówczesny ZBoWiD/ w Koleczkowie, a następnie był v-ce prezesem gminnego koła Kombatantów i Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Szemudzie. Przyczynił się do powstania nowej parafii w Nowym Dworze. Był bezpartyjny.

Wśród wielu wyróżnień i odznaczeń wymienić należy: Odznakę Tysiąclecia, Medal Zwycięstwa i Wolności, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł ^{1. VII 1990 r.} ~~.....~~ Spoczywa na cmentarzu w Kielnie. 4
verte

B. Bork - Bieszkowice Piekieńko Cierznia Piński, Bojan 1994,
s. 50-52, rel. T. Bieszke, zbiory koła ZKRPibWP i autora.

Boleśław Bork

(R. P. i b. Wyznaw Polityczny)

Zbiory własne autora (w tym relacje J. Borka) i zbiory Związku Kombatancki

B. Bork - Bieszkowice Piekiełko Cierznia Piński, Bojan 1994,

s. 50-52, rel. T. Bieszke, zbiory koła ZKRPIbWP i autora.

Bolesław Bork

1/2. Dokumenty dotyczące Jana
Okroja:

1. Oświadczenie Jana Okroja z 25.02.1973
na temat działalności konspiracyjnej
Franciszka Okroja (brata), kserokop. oryg. k. 15.1

jest w aktach Górnickich

T-M-893/1595 A

O K R Ó J Jan s. Józefa i Marty
nazwisko i imię

Bojano dnia 25 luty 1973 r..

p-ta Nowy Dwór Wejherowski

adres

SJ 2711295 KP MO Wejherowo

dowód osobisty

ur. 26.01.1917 r.
Bieszkowice

O Ś W I A D C Z E N I E

Ja, jako więzień hitlerowski obec. prezes ZBoWiD, świadom odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przez mnie faktów oświadczam:

Mój brat Franciszek ur. 14.04.1897 r. był członkiem TOW "Gryf Kaszubski" od 1940 r. Używał pseudonimów "Hase" i "Kora". Jego zwierzchnikiem był partyzant Męcipan. Stał na czele trójki, pełnił funkcję łącznika-wywiadowcy. Mieszkał w Wejherowie na ul. OO Refermatów. Był urzędnikiem Zakładów Wychowawczych w Wejherowie. W celach wywiadowczych wstąpił na rozkaz dowództwa Komendy M 1 de SA, skąd przekazywał cenne dla kolegów informacje. Uzyskane drogą radiową informacje od Alintów o sytuacji na frontach przekazywał kolegom z lasu. Należał też do grupy m.in. pani Grzenkiewicz, Stefanowski i razem z nimi wysyłał paczki dla więźniów Stutthofu i innych obozów. W czasie okupacji pełnił funkcję nadzercy dróg, co mu ułatwiało utrzymywanie łączności z oddziałami szturmovymi. Pośrednio dostarczał cukier dla polskich sabotażystów pracujących na lotnisku w Rumi. Samoloty mające w paliwie zawartość cukru spadały m.in. w Bieszkowicach i Dobrzewinie. Był szykanowany w latach 1940-41 przez Niemców, wyrzucony z mieszkania. W 1942 r. w styczniu SS Patelczyk i inni zamordowali jego syna Stefana lat 19 w Rumi w "Aparatenbau" za sabotaż. W latach 1944-45 był ścigany przez Gestapo, ale dzięki dwóm pseudonimom uniknął wsypy. W 1945 r. wysłany został do kopania okopów pod Teruń, po pewnym czasie wcielony do Wehrmachtu. Podczas akcji sabotażowej dokonanej z Niemcem z Alzycji zostali nakryci. Musieli uciekać i dotarli do Amerykanów nad Łabą. Dowództwo amerykańskie wykorzystało ich wiadomości o lokalizacji wojsk niemieckich i zlikwidowało grupę Niemców. W 1945 r. wrócił do kraju. Zmarł 17.01.1968 r.

Brat Wiktor ur. 17.10.1901 r. zamieszkały w czasie okupacji po powrocie z oflagu /był obrońcą Helu/w Bieszkowicach należał prawdopodobnie również do TOW "Gryf Pomorski". Zaginął w 1945 r. Od lipca 1944 r. był więźniem Stutthofu.

W ZBIETY

Własnoręcznie podpisuję i stwierdzam się:

ZARZĄD KOŁA
w Kołeczkowie

Bokl Maria

Prawdziwość powyższych danych potwierdzam własnoręcznym podpisem:

.....

II. Materiały uzupełniające relacje: Okrój Jan

1. B. Bonk, biogram Janie Okroja, [w:]

S B W P 1939-1945, pod red. A. Zakusewskiej

i E. Zawackiej, Tomii 1997, z. 3, s. 123,
kserokop.

k. 1 s. 1

Okrój Jan ps. „Piec” (1917–1990), współorganizator TOW „Gryf Pomorski” w gm. Kielno, pow. Wejherowo.

Urodzony 26 I 1917 r. w Piecewie k. Bieszkowic, pow. Wejherowo; syn właścicieli gospodarstwa rolnego Józefa i Marty z d. Heyke. Po ukończeniu szkoły powszechnej był słuchaczem Kursu Przystosowania Oświatowego Młodzieży do Obrony Narodowej w Bieszkowicach. Pracował w gospodarstwie rodziców.

W sierpniu 1939 r. ochotniczo zgłosił się do batalionów fortyfikacyjnych, budował umocnienia militarne wokół Gdyni. Po klęsce wrześniowej zbierał i ukrywał porzuconą broń i sprzęt wojskowy. Nawiązał kontakt konspiracyjny z Leonardem

Kustuszem ps. „Burza”, późniejszym zastępcą kmdta Gminy TOW „GP” Kielno z siedzibą w Koleczkowie. Jemu przekazał broń. Wspólnie odtąd planowali działalność konspiracyjną gminy. Nie przyjął niemieckiej listy narodowościowej. Został powołany do Organization Todt i przydzielony do budowy umocnień militarnych na Jersey (Wał Atlantyczny). Po wyzwoleniu Francji ochotniczo zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

Do kraju powrócił Okrój w kwietniu 1946 r. Przejął gospodarstwo rodzinne, bo starszy brat Wiktor, partyzant TOW „GP” zaginął w końcu wojny. Ożenił się z Marią z d. Lademan. W 1950 r. został wybrany radnym do Gminnej Rady Narodowej Wejherowo–Wieś. W dwa lata później powierzono mu mandat radnego powiatowego. Był zcą przewodniczącego Kolegium Karno-Administracyjnego, od 1960 r.

122 SBW P 1939-1945, pod red. A. Zalmewskiej i E. Zawackiej, Tom III 1997, 2.3

ławnikiem Sądu Rejonowego, w 1964 r. powołany do Komisji Ziemskiej. Był też przewodniczącym Komitetu Rodzicielskiego, a w Kółku Rolniczym Nowy Dwór Wejherowski pełnił przez wiele lat funkcję przewodniczącego komisji rewizyjnej. W 1969 r. wybrany prezesem ZBoWiD w Koleczkowie. Przewodniczył też Oddziałowi Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Szemudzie. Przyczynił się do powstania nowej parafii w Nowym Dworze. Był bezpartyjny.

Odznaczony i wyróżniony m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Odznaką Tysiąclecia.

Zmarł 1 VIII 1990 r., pochowany na cmentarzu w Kielnie.

Zbiory własne autora (w tym rel.: Bieszke T.); Materiały Koleczkowskiego Koła Zw. Kombatantów RP i b. Więźniów Politycznych: B o r k B., *Bieszkowice. Piekielko. Cierznia. Piński*, Bojan 1994, s. 50–52.

Bolesław Bork

T:W: 1474/2368 Pom. Wejherowo

Okrój Jan

1/1. Karty informacyjne
k. 3

a

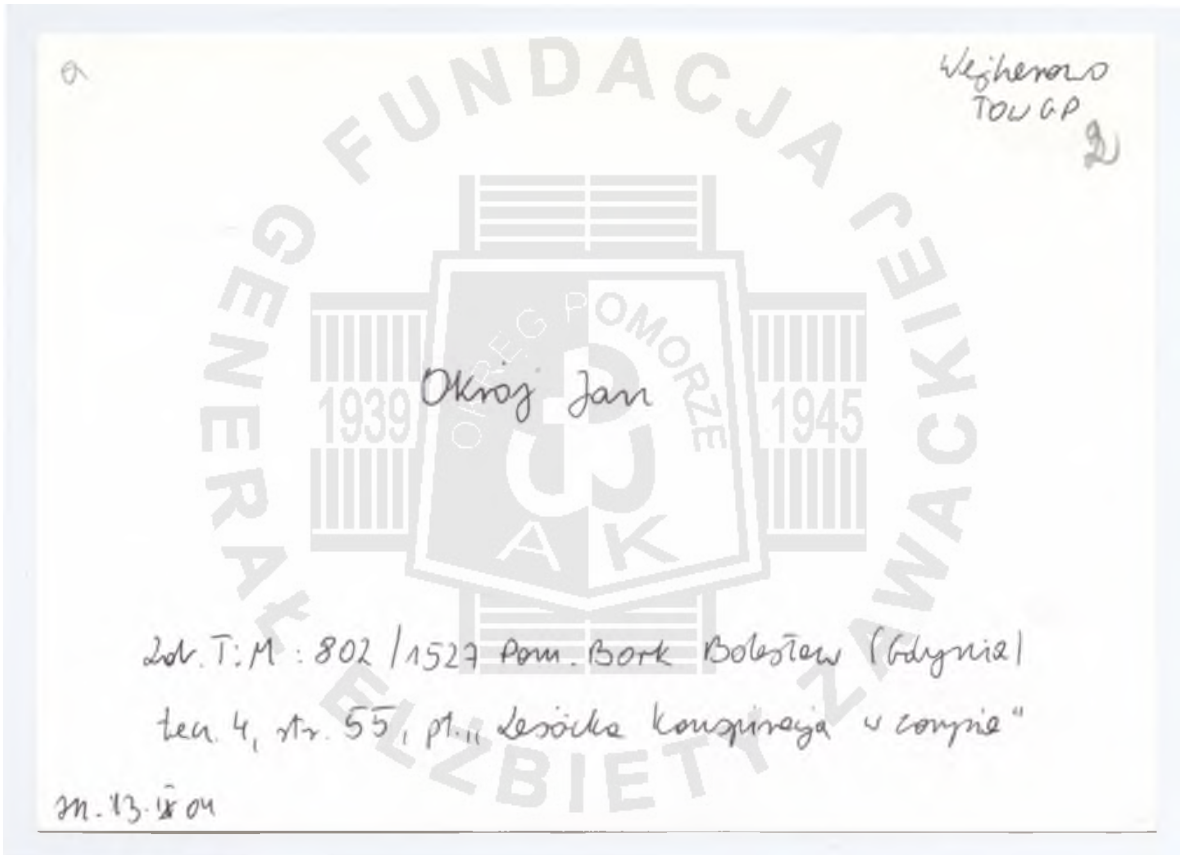
OKRÓJ Jan
ps. "Siec"

"Gryf Pomorski"
Hejherowo

Urodz. 26 I 1917r w Giecznie pow. Hejhe-
rowo. Partyzant, współorganizator
TOH "Gryf Pomorski" w gm. Kielno pow.
Hejherowo. Zmarł 1 VIII 1990r.

Job. Słownik Bioo. Komsp. Pom. t3 str. 122
Fundacja Archiwum Pomorskie AK.
Toruń 1997r

J. Biał. 2003r

Oleńj Jan

Wejherowo³
JAW "G.P."

zob. Oleńj Franciszek i Wiktor
- f. osob. - Gdynia 1945

Wł. V '09

od 6.06.2009 rozdział
mater. do 3 zeszek

6.06.2009
eA

(Bork Bolesław)
Okrój Jan

poez. Nowy Dwór Wejherowski

M-893/1595

Gdynia
Gr. P.

Okrój Franciszek
Okrój Wiktor
Okrój Jan

"Hase"
"Kora"

Okrój Jan